

Pôstne zamyslenie III

Okolo dvanástej hodiny nastala tma po celej zemi. Trvala celé tri hodiny. Tma, ktorá bola tiež Božou rečou. Tma, ktorá znamenala poslednú moc temnôt – zla a smrti. Bola to božia reč, ktorá umlčala hlas posmievačov a odohnala spod kríža davy zvedavcov. Bola táto tma aj darom neba. Veď Palestínske slnko bolo pre ukrižovaného jedného z múk. Ukrižovaný si nemohol utrieť z čela pot a z nahého a dorážaného tela odohnať dotieravý hmyz.

Tri hodiny ticha a tmy. Ťažko si vieme predstaviť, čo prežívala jeho duša za tento čas smrteľnej agónie. Celé tri hodiny nepočujeme z jeho úst ani slovíčko. Je zahľbený, ponorený do svojho mlčania. Popoludní o tretej Pán prerušil ticho zvolaním: „Eli, Eli lama sabachtani – Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?!“ Bol to výkrik najhlbšej bolesti, výkrik zomierajúceho človeka, ktorý nám umožňuje nahliadnuť do jeho duše.

„Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?!“ – slová úzkosti zomierajúceho a slová opustenosti... Mať spoločenstvo, nebyť sám, to je Božia vlastnosť. Veď náš Boh je Boh – Najsvätejšia Trojica. Túžba po spoločenstve nás upozorňuje na náš Boží pôvod. Sme tak stvorení, že potrebujeme jeden druhého. Potrebujeme sa navzájom. I to je pravda, že kde sú ľudia, tam sú nezhody, zvady, vzájomné ukrivďovanie, ale predsa len nevieme žiť jeden bez druhého. Ľudská duša má hrôzu pred samotou. Trest prísnej samoty je jedným z najťažších trestov. „Nie je dobre byť človeku samotnému!“ To bol Boží výrok už pri stvorení. Medzi utrpenia ľudskej duše patria, a nie na poslednom mieste, aj trpké pocity vyvierajúce zo samoty a osamotenja. Každý chce mať niekoho pri sebe. Osamotenosť patrí k našim najstrašnejším pocitom.

A náš Pán ju prežíval. Opustili ho učeníci práve vtedy, keď by ich najviac potreboval, zástupy ho opustili ešte skôr a pred chvíľou kričali: Ukrižuj ho! Ukrižuj ho! A teraz to vyzeralo tak, že ho opustil i jeho Otec. Nechal naň dopadnúť trest za nás všetkých, ťažobu našich hriechov... Nechal ho trpieť a necháva ho teraz zomierať. Kde je Boh, tam je radosť, život, pokoj, sláva, víťazstvo a spravodlivosť. Ale v Pánovej blízkosti na Golgote je to všetko naopak. Je tam lož, podlosť, nenávisť, nespravodlivosť, ukrutná bolesť a smrť. Týmto temným mocnostiam, kde nemá Boh miesto, týmto temnotám je vydaný. Boh má moc nad peklom, ale do pekla nezostúpi. Peklo je peklom preto lebo tam nie je Boh. I teraz necháva do moci temnôt zostúpiť nášho Pána. Temnoty neznášajú svetlo, neznášajú pravdu a spravodlivosť... Človek obdarený týmito vlastnosťami musí zomrieť v temnotách. Oni ho neznášajú... Ide na smrť, sám, opustený, ale Boh má moc i nad temnotami. „Uvidia koho prebodli“ – lebo Boh ho vzkriesi z mŕtvych... Uvidia toho, koho prebodli, stáť nad nimi s mocou a slávou. Boh nechce, aby dobro prehalo. Boh len chce, aby sa dobro, pravda i láska preskúšali v ohni utrpenia, ale moci temna im nemôžu ublížiť.

Tam na Golgote sa ľudská zloba prejavila vo svojej najmarkantnejšej drsnosti a Pán s týmto ľudstvom utvoril jednotu. Vzal na seba nielen našu krv, ale i naše hriechy a nepravosti. A Boh nemohol urobiť iné, ako pre naše nepravosti odvrátiť svoj zrak od neho a nechať ho zomrieť. Apoštol Pavol vyjadruje túto pravdu, keď hovorí, že toho, ktorý hriech nespáchal, urobil za nás hriechom, aby sme my mohli byť spravodlivosťou v ňom. To znamená, že trest, ktorý by sme si my boli zaslúžili, zobral Pán na seba. On sa stal obeťou, ktorá nás zmierila s Bohom.

Cítíme ťarchu svojich hriechov, preto denne spíname ruky a voláme k Bohu: „Odpusť nám naše viny.“ Ale zapamätajme si: „Bez vylitia krvi niet odpustenia: ako hovorí Pavol.“ A mala by tieť krv toho, čie sú hriechy – moja i tvoja. No brat Ježiš sa ponúkol za mňa i za teba na kríž... A za to žiada len jedno, aby sme sa aspoň raz v týždni prišli naňho pozrieť, keď na našich oltároch opakuje, čo urobil prvý raz na Kalvárii, aby sme boli prítomní pri tomto jeho umieraní a prejavili ochotu byť v tej chvíli na jeho mieste... Teraz možno už lepšie chápeme, čo je pre nás Svätá omša. A chápeme tiež, ako veľmi hrešia proti Božej láske tí, čo sa na najsvätejšej Kristovej obeti nezúčastňujú, i keď sú prítomní? Často hrešíme, a potrebujeme odpustenie, preto by sme mali často chodiť tam, kde sa za nás obetuje Pán... Lebo bez vylitia krvi niet odpustenia. Nenechajme ho samotného, ale buďme pri ňom so srdcom plným lásky, úcty a vďačnosti.

*Ľud Boží nech sa rozplýva
v prejavoch vďaky za spásu!
Chráni ho kríža ramená
čo trónom smrti otrasú.*

*Hľa sprievod spieva Kristovi:
„Hosanna“, sláva, nech žije,
cestu mu čerstvým vetvovým
palieť a olív pokryje.*

*Nuž nebeskému kniežaťu
vyjdeme aj my naproti
s palmami v rukách, každý
nech
zo srdca spev nech mu zanôti!*

*Nech jeho milosť chráni nás
v živote krehkom, neistom,
aby sme plní vďačnosti
kráčali verne za Kristom.*

*Buď sláva večná Otcovi,
jeho milému Synovi
i Duchu Tešiteľovi,
čo všetko v láske obnoví.
Amen.*

Hymnus na Kvetnú nedeľu

Nežime v schizofrénii

Byť populárnym je túžbou mnohých ľudí. Neraz môžeme obdivovať politikov, športovcov, hercov, spevákov a ľudí iných profesií, ktorí sa vypracovali na

vrchol spoločenského postavenia a uznania. Dopomohlo im k tomu vlastné úsilie, ale často aj reklama a novinári, ktorí dokážu vytiahnuť človeka na vytúžený piedestál slávy. Je veľa tých, čo sa stali populárni, ale málo takých, ktorí v popularite zomreli. Často tí, čo niekoho zvelebovali, ho o nejaký čas znenávideli. Tí istí ľudia najprv stavali sochy slávnym a potom ich rozbíjali.

V dnešnú nedeľu počúvame dva protichodné výkriky: „Hosanna synovi Dávidovmu!“ a „Ukrižuj ho!“ Pri vstupe do Jeruzalema je Ježiš na vrchole popularity. Ľudia mu pripravili ovácie. Cestu mu vystlali plášťami a ratolesťami, volajú mu na slávu, celý Jeruzalem je rozrušený. O niekoľko dní sa tých istých ľudí Pilát opýta: „Koho vám mám prepustiť: Barabáša, alebo Ježiša, ktorý sa volá Mesiáš?“ Očakávali by sme, že pokračujúc v atmosfére z nedele, ľud bude kričať: „Prepusť Ježiša!“ Ľudia sa však nechali za pár dní natoľko zmanipulovať veľkňazmi a staršími, že z plných pľúc kričia: „Ukrižuj ho!“ Ježiš v tej chvíli určite trpel. Ako človek prežil v priebehu niekoľkých hodín slávu aj pád. Ale keďže v jeho osobe bola s ľudskou prirodzenosťou spojená aj božská, vedel, že v nedeľu aj v piatok kričali ľudia slabí, hriešni a nevedomí, za ktorých sa rozhodol nechať ukrižovať. Jemu, na rozdiel od obyčajných ľudí, ani sláva, ani nenávisť nedokázali zabrániť, aby splnil to, čo večer pred svojím ukrižovaním povedal Otcovi: „Otče môj, ak ma tento kalich nemôže minúť a musím ho piť, nech sa stane tvoja vôľa.“ (Mt26,42).

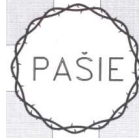
V posledných pôstnych dňoch rozmyšľajme, či aj v nás nie je schizofrénia, rozštiepenosť podobná Jeruzalemčanom. Či náš život nemá tendencie podľa vlastnej chuti Krista raz zvelebovať, inokedy zatracovať. Pýtajme sa samých seba, či nie sme manipulovateľní.

Nikdy nebol v dejinách problém stáť pri Kristovi, pri jeho učení a pri jeho Cirkvi v časoch slávy. Iné to už bolo vtedy, keď všetko, čo súviselo s Kristom, bolo zosmiešňované, oplúvané, bičované a ukrižované. Vtedy vytrvali iba tí najvernejší. Stávajme sa tými, ktorí budú verní Kristovi nielen na Kvetnú nedeľu, ale aj na Veľký piatok. Zároveň prijmime, že nás kresťanov budú ľudia niekedy zvelebovať a inokedy nenávidieť. Obdivujme s pokorou a nenávisť s vierou.

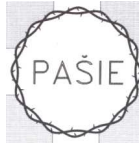
MARIÁN ŠURÁB

**Spovedať sa bude v pondelok, utorok
a v stredu od 17:00**

**V stredu 23.marca od 8:00 budú navštívení
chorí a nevládní, ktorí budú nahlásení u
p. kostolníka**

*Pašie na Kvetnú nedeľu podľa
sv. Matúša
Mt 27,11-54*

*Pašie na Veľký piatok podľa
sv. Jána
Jn 18,1-40 a 19,1-42*

Sväté omše vo Veľkom týždni

21.III. pondelok Veľkého týždňa

18.00 + Mária Magdaléna Burdanová

22.III. utorok Veľkého týždňa

18.00 na úmysel

23.III. streda Veľkého týždňa

18.00 na úmysel z 18.III.

24.III. Zelený štvrtok

18.00 za farníkov

25.III. Veľký piatok

9.00 Krížová cesta od kaplnky sv. Anny

15.00 Slávenie Utrpenia a smrti Pána

26.III. Biela sobota

8.00 Vyloženie Sviatosti Oltárnej

18.00 Veľkonočná vigília – za dobrodincov

Upratovanie kostola č.d. 388-420 a 421-455

27.III. Veľkonočná nedeľa

8.00 + Anton Podolský a rodičia

9.15 za farníkov

Liturgický kalendár

21.III. pondelok *sv.Serapion, pustovník*

22.III. utorok *sv. Lea Rímska, vdova*

23.III. streda *sv.Turibius de Mongrovejo*

24.III. štvrtok *Zelený štvrtok*

25.III. piatok *Veľký piatok*

26.III. sobota *Biela sobota*

Program Veľkého týždňa

Veľký týždeň

- nás privádza ku vrcholu nášho kresťanského tajomstva. Pán Ježiš, Boží Syn, ktorý sa stal človekom slávi poslednú večeru s učeníkmi, na druhý deň je ukrižovaný a vstáva z mŕtvych.

Kvetná nedeľa

Slávnostný vchod Ježišov do Jeruzalema.

- čiže Nedeľa utrpenia Pána je deň, v ktorý si pripomínáme ako Pán Ježiš vstúpil do Jeruzalema na osliatku. Vtedy ľudia nadšene kričali: „Hosana.“ A takto by sme v duchu viery mali kričať aj my. Privítať nášho Pána, ktorý nás prichádza vykúpiť. Bez Jeho obety by sme boli navždy stratení, ale toto vykúpenie má pre nás obrovskú hodnotu. Boh nám odpúšťa hriechy aj vinu a dáva nám nový život. „Potrebujem aj ja vykúpenie, odpustenie hriechov? V čom cítim svoju najväčšiu vinu?“

Veľkonočné Trojdnie

Zelený štvrtok

V tento deň si pripomínáme 3 dôležité veci pre našu spásu:

1. Pán Ježiš umýva apoštolom nohy a dáva nám príkaz: „Milujte sa navzájom ako som ja miloval vás.“ Aká to láska má byť? Taká akú mal Pán Ježiš voči nám. To znamená obetavá, pokorná, nezištná.

2. Ustanovenie Eucharistie – keď Pán Ježiš hovorí slová „toto je moje telo, toto je moja krv.“

3. Ustanovenia sviatosti kňazstva.

Pri večernej sv. omši, počas chválospevu zvonia zvony, potom sa do Veľkonočnej vigílie odmlčia. Po modlitbe po prijímaní sa prenesie Oltárna sviatosť do bočného oltára a zaspieva sa Pange lingua a Tantum ergo (317 JKS). Nakoniec sa obnažia oltáre.

Veľký piatok

Je to jediný deň cez rok, kedy sa neslúži sv. omša na celom svete – ide len o obrady.

Prežívame **utrpenie Pána Ježiša**. Rozjímame nad jeho odsúdením, nad jeho smrťou na kríži. Preto tento deň je dňom pôstu, aby sme aj my prežívali aspoň ... jednu stotinu ... z jeho ozajstného utrpenia.

Ježiš Kristus vydýchol o tretej hodine popoludní. Aj my o tejto hodine začneme „trpieť“ spolu s ním.

Kňaz v červenom prichádza spolu s miništrantmi pred prázdny svätostánok a spoločne si **líhajú na zem** na znak pokory a ako poďakovanie za obetu Ježiša Krista. Ako bezmocní v prach padáme a túžime po vykúpení – Boha prosíme o našu spásu.

Nasledujú 2 čítania, ktoré vyjadrujú tajomstvo tohto dňa a pašie o umučení a smrti nášho Pána Ježiša podľa sv. Jána (Jn 18,1-40 a 19,1-42)

Po **krátkej homílii** nasledujú prosby, ktoré sú slávnostnejšie ako kedykoľvek inokedy. Prednesieme **desať prosieb**. Pred každou prosbou prednesie kňaz úmysel modlitby a vyzve nás, aby sme si pokľakli. Vo všeobecnom tichu samostatne prosíme za prednesený úmysel ... Kňaz nás vyzve, aby sme vstali. Potom zaspieva prosbu na ten úmysel, za ktorý sme prosili. Toto sa opakuje desať krát.

Potom traja miništranti prinesú v sprievode sviec zo zadnej časti kostola zahalený kríž. Teraz nastáva tá chvíľa, keď si **uctíme kríž**, ktorý je znakom, symbolom a prejavom našej spásy. V dnešný deň má kríž oveľa väčšiu hodnotu ako inokedy. Je to tak, ako napríklad s naším krstným menom, ktoré si viac vážime na meniny. Sú to akoby meniny kríža. **Kľakáme** si uctievať kríž v tom vedomí, akoby práve teraz na ňom Kristus zomieral. Preto aj kňaz pozdvihne kríž a spieva: „Hľa, drevo kríža“ a veriaci odpovedajú: „Podťe, pokloňme sa.“ Toto sa spieva trikrát. Takto si môžeme uctiť kríž. Za tento úkon môžeme získať **plnomocné odpustky**.

Potom, keď kňaz vystaví tento kríž, pôjdeme ho uctiť. Uctí ho kňaz, a miništranti a ostatní prisluhujúci. Po nich sa vedľa kríža zapália sviece a bude **položený pred oltárom**. Po obradoch si ho aj ostatní veriaci môžu uctiť.

Modlitba Otče náš bude predzvesťou **svätého prijímania**. Po svätom prijímaní bude

znova Sviatosť prenesená do bočného oltára, kde bude slávnostne vystavená. Pod ňou bude Boží hrob, v ktorom bude kríž na ktorom zomiera Pán Ježiš. Dnes je možnosť väčšej úcty sviatosti oltárnej. **Postupne si kríž uctia deti, potom muži a nakoniec ženy tak, aby celá poklona sv. Krížu bola dôstojná bez tlačenia a ponáhľania. Kto môžeš, zotrvej s Kristom až do uloženia Oltárnej sviatosti.**

Biela sobota

Na Bielu sobotu zotrvávame pri hrobe Pána Ježiša a rozjímame o jeho utrpení a smrti a o jeho zostúpení k zosnulým. Prichádza k nim jeho duša, ktorá odišla z tela a pozýva ich do Božieho kráľovstva.

Veľkonočná vigília

V sobotu večer pred Božím chrámom sa začína sláviť Veľká noc – noc nášho vykúpenia. Končí sa stará a začína nová zmluva.

Budeme teda prežívať vigíliu, očakávanie Pánovho vzkriesenia. Celý tento obrad so svätou omšou, každá jeho chvíľa, má svoj veľký význam a zmysel. Začneme pred Božím chrámom pri ohni. **Oheň** je symbolom svetla, symbolom Ježiša Krista, ktorý prináša svetlo tomuto svetu. Kňaz zapáli paškál – Veľkonočnú sviecu spolu s miništrantmi. Keď kňaz vstúpi do chrámu, trikrát sa zastaví a spieva: „Kristus, svetlo sveta.“ Tretíkrát sa zastaví až pri oltári.

Potom položí veľkonočnú sviecu na svietnik a kadidlom ju incenzuje. Potom nasleduje najkrajší chválospev – **veľkonočný chválospev – exultet**. Po ňom nasleduje modlitba a **štyri čítania zo Starého zákona**.

Po štvrtom čítaní sa kňaz modlí modlitbu a zapalujú sa sviece, lebo vstupujeme do Nového zákona – Kristus vstáva z mŕtvych.

Nasleduje oslavná pieseň Sláva Bohu na výsostiach.

Teraz sa započúvame do čítania z **Nového zákona** a nasleduje trojnásobné Aleluja, ktoré bude krajšie ako zvyčajne. **Aleluja – radujme sa!**

Radosné posolstvo o zmŕtvychvstaní v **evanjeliu**. Po homílii sa prihovoríme k našim patrónom a zástancom **v litániách ku všetkým svätým** a obnovíme si **krstné sľuby**, aby sme sa zbavili svojho „starého zákona“ a začali žiť nový. Na znak nášho znovuzrodenia nás kňaz pokropí krstnou vodou – vodou znovuzrodenia.

Po obnove krstných sľubov, pri ktorých môžeme získať **plnomocné odpustky**, nasledujú **spoločné prosby**. Po nich pokračuje **svätá omša**, pri ktorej Kristus zomiera a vstáva z mŕtvych.

Po svätom prijímaní sa vkladá sviatosť do monštrancie, ktorá sa položí na obetný stôl.

Začína sa sláviť náš typický obrad na Slovensku – **obrad vzkriesenia**. Kňaz incenzuje kadidlom sviatosť. Potom spieva „antifónu“. Do rúk vezme sviatosť a zaspieva: „Pokoj vám ja som to, aleluja.“ Odpovieme: „Nebojte sa, aleluja“. Potom kňaz intonuje: „Pán Ježiš Kristus vstal z mŕtvych, aleluja.“ Pokračujeme rovnomennou piesňou.

Nasleduje **procesia**. Zaradíme sa nasledovne:

- 1 Z kostola pôjdu ako prví miništranti s krížom a sviečkami a za ním všetky deti.
2. muži
3. ostatní miništranti
3. kňaz so Sviatosťou Oltárnou
4. ženy

Pri procesii si uvedomme: aby Kristus nevstal len z hrobu, ale aj z môjho srdca, aby nebol stále vo mne pochovaný a nepôsobil vo vnútri, ale naopak ...

Na znak tohto sa vrátíme do chrámu, kde pred sviatosťou zaspievame jednu z najkrajších piesní –

- Te Deum – Teba, Bože chválime.

Po piesni kňaz udelí požehnanie.

Na záver sa spieva mariánska antifóna: „**Raduj sa nebies Kráľovná, aleluja.**“ S pocitom radosti zo zmŕtvychvstania nášho Pána sa rozchádzame.

Slovo na dnes

***Modlite sa tak, ako viete,
nie tak, ako neviete.***

John Chapman

Modlite sa ako viete

I napriek všetkému, čo tu už bolo povedané, a napriek všetkým radám, ktoré som dal, nič z toho vám nemusí pomôcť. To však nie je až také podstatné, dôležité je, aby ste používali taký spôsob modlitby, ktorý vám najlepšie pomáha. Spôsoby, metódy a techniky modlitby sú iba prostriedky na ceste k cieľu. V skutočnosti sú len oporou, ktorá pomáha udržať naše srdce a myseľ pozdvihnuté k Bohu a otvorené pre Boha. Sú to nástroje cieľa a ako také by sa mali používať. Niet dokonalých metód, sú iba rozličné prostriedky pre rôznych ľudí v rozličných obdobiach ich duchovnej cesty.

Čo človeku pomáha na začiatku jeho duchovnej cesty, nemusí mu pomáhať, keď pokročí ďalej. Čo mu pomáhalo, keď ho dolu kopcom hnal vietor, môže mu byť nanič, keď sa štvára hore a s tým vetrom zápasí. Čo bolo prospesné na jar života, nemusí pomáhať, keď príde jeseň.

Odhliadnuc od toho, čo je povedané o modlitbe v tejto knihe alebo kdekoľvek inde, modlite sa tak, ako viete, nie tak, ako neviete. Ideálnou modlitbou je pre vás akákoľvek modlitebná metóda, ktorá vám pomôže tu a teraz udržať vaše srdce a myseľ pozdvihnuté k Bohu a zároveň zadrží rozptyľujúce myšlienky.

Skutočne nie je možné nájsť ideálnu modlitebnú metódu, takú čo je celkom odolná voči rozptyľovaniu, čo vás myli v okamihoch, keď je vaša modlitba v najlepšom. No v skutočnosti sa bez rozptyľovania ani nemôžete modliť. Totiž, ak niekedy zistíte, že rozptyľujúce myšlienky úplne zmizli, znamená to, že ste buď zaspali, alebo ste upadli do vytrženia! Ak ste zaspali, potom sa nemodlite, lebo nič nerobíte, a pokiaľ ste v extáze, tak sa tiež v skutočnosti nemodlite, lebo všetko koná Boh. To miesto, kde sa uskutočňuje naša modlitba, je kdesi medzi spánkom a extázou, kde sa stále cvičíme v pokání, keď sa opakovanne vraciame späť k Bohu - nehladiac na roztržitosť, ktorá sa nás snaží odviesť inam.

Modlitba je úkon, pri ktorom sa cvičíme vo vychádzaní zo seba, v nesebeckom dávaní sa, ktoré je jadrom a dušou každej modlitby, až kým pod vplyvom lásky božskej sa ľudská láska privedie k dokonalosti. Na to je dobrý akýkoľvek spôsob modlitby, aj keby nepomohol nikomu inému okrem vás.

David Torkington, LÚČ 2004

Prečo ísť na svätú omšu

Aby sme lepšie preživali svätú omšu, je potrebné správne ju chápať, a to je možné až vtedy, keď spoznáme aj jej pradejiny. Lenže to sa musíme vrátiť k dejinám vyvoleného ľudu v egyptskom zajatí.

Zotročenie, utrpenie a sklamanie Izraelitov bolo v Egypte až také veľké, že to vyvolalo zásah Božieho milosrdenstva a ich následné vyslobodenie. Sám Boh prichádza na pomoc svojmu ľudu. Mojžiš, na Boží príkaz, robí pred faraónom veľké znamenia, ktoré mali vládcu prinútiť prepustiť národ z otroctva. Faraón však, aj napriek veľmi tvrdým Božím skúškam, ostáva neoblomný. Preto Boh predpovedá posledné, najsilnejšie znamenie nielen pre faraóna, ale pre celý Egypt.

V tú noc, keď už Izraeliti budú pripravení na cestu, v každej egyptskej rodine zomrie najstarší syn, ale izraelské rodiny budú zachránené, čo spôsobí baránkova krv, ktorou si Izraeliti majú pomazať vrchný prah dverí. Izraelské rodiny sa teda zhromažďujú, aby požívali baránkov situácii svojho vrcholného ohrozenia.

Tento Pánov prechod bude prechodom k nádeji vyslobodenia, ktoré sa uskutoční Božou mocou. Aká mocná musela byť viera tohto ľudu, keď si všetko balili a pripravovali sa na cestu, hoci zaľatosť faraóna bola známa všetkým, a teda mali dosť logických dôvodov byť presvedčení, že ani teraz ich nepustí.

Pascha - Pánov prechod, udalosť, v ktorej Pán ukázal, že je uprostred svojho ľudu, sa stala pre ľud záchranou a vyslobodením. Práve táto udalosť má byť, z Božej vôle, zvečnená v liturgii a vo zvykoch Izraela, má to byť „noc, ktorú majú bdením sláviť všetci Izraeliti z pokolenia na pokolenie“ (Ex 12,42).

Liturgické slávenie Paschy bude pamiatkou na minulé udalosť, ktorá je dôkazom, že Boh neopúšťa svoj ľud, ale toto slávenie má byť zároveň prípravou Božieho ľudu na novú Paschu, ktorú uskutoční Mesiáš. On sa stane pravým Baránkom, ktorý odstráni hriechy sveta a zachráni ľudstvo od večnej smrti.

Veľmi správne sa hovorí, že národy, ktoré strácajú pamäť, hynú. Izraeliti zachovávali pamiatku Pánovho prechodu nielen tým, že bol zvečnený vo Svätom písme, ale predovšetkým každoročným slávením sviatku Paschy. Horké zeliny im pripomínali horkosť otroctva v Egypte, útlak, prenasledovanie a všetku nespravodlivosť. Nekvasený chlieb, ktorého cesto nestihlo vykysnúť, im pripomínal náhlivosť, s akou museli opustiť Egypt. Baránok, ktorého zabíjali, im pripomínal, že jeho krv ich zachránila od smrti. Ale bolo to aj očakávanie toho, čo ešte len malo prísť.

Keď Ježiš zasadol spolu s apoštolmi k veľkonočnej večeri, ktorá mala byť jeho poslednou, všetko to dostalo úplne nový rozmer. Kristus, ako baránok, ktorého už Ján Krstiteľ ukázal, berie na seba hriechy svojho ľudu, stáva sa obetným baránkom. Toto dielo duchovného vyslobodenia ľudstva Kristus svojím utrpením a smrťou ďalej sprítomňuje v Eucharistii, ktorá je novou Paschou a z jeho vôle je aj pamiatkou opakovanou až do konca sveta. „Vždy, keď budete jesť tento chlieb a piť tento kalich, zvestujete Pánovu smrť, kým nepríde“ (1 Kor 11,26)

Celý Ježišov život bol nasmerovaný na záchranu ľudstva za cenu výkupnej obety kríža. O približujúcej sa smrti hovoril: „Teraz je moja duša vzrušená. Čo mám povedať? Otče, zachráň ma pred touto hodinou? Ved’

práve pre túto hodinu som prišiel. Otče, osláv svoje meno!“ (Jn 12,27-28) Nielenže pred ňou neuteká, on jej ide v ústrety: „Hľa, prišla hodina; Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov. Vstaňte, podme!“ (Mt 26,45) O svojom poslaní hovorí: „Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých.“ (Mt 20,28)

To my by sme mali zomrieť, my sme si zaslúžili smrť svojimi hriechmi, ale on nás vykúpil zo smrti. A to všetko sa stalo na kríži. „Kristus so svojou vlastnou krvou priniesol Bohu obeť bez poškvrny, a tak získal večné vykúpenie.“ (Hebr 9,12-14) Iná cesta k zmiereniu s Bohom nejestvovala. Boh prijal jeho obeť, potvrdil to tým, že ho na tretí deň vzkriesil z mŕtvych. Ježišov kríž je od toho okamihu „pre nás Božou mocou“ (1 Kor 1,8). Jeho krv nás očisťuje od každého zla a „volá hlasnejšie ako krv Ábelova“ (Hebr 12,24). Toto je celá realita Kristovho kríža. Jeho jediná obeť je účinná raz a navždy. Udeľuje spásu všetkým, je stále aktuálna.

To značí, že obeť kríža a obeť svätej omše sú, čo do podstaty, totožné. Obetuje sa v nich ten istý nepoškvrnený Baránok, ktorého krv posväcuje ľudí. Zmŕtvychvstalý Kristus, ktorý je v nebi, sa ustavične prihovára za nás, obetujúc seba samého.

Svätá omša umožňuje, že na tejto jedinej obete sa zúčastňujú ľudia všetkých čias. To, čím sa od seba obeť svätej omše a obeť kríža odlišujú, je spôsob ich uskutočnenia.

Obeť kríža sa uskutočňuje krvavým spôsobom a svätá omša sa uskutočňuje sviatosťným, tajomným spôsobom pod spôsobmi chleba a vína.

Poslednú večeru slávi Ježiš Kristus ako novú Paschu, ale zároveň ju veľmi úzko spája s krížom. Telo, ktoré dáva apoštolom za pokrm, je telo, ktoré bude za nich obetované, a krv, ktorou ich napája, je krv Zmluvy, ktorá bude preliata za ľudí.

Ježiš dáva zreteľný príkaz opakovať tento jeho obetný úkon: „Toto robte na moju pamiatku“ a chce, aby sa to konalo až do času jeho druhého príchodu. Svätá omša je umiestnená v styčnom bode času a večnosti, jednoty a mnohosti, jej stredobodom je veľkopiatočková obeť, preto je vo svojej podstate ustavične trvajúcou obetou kríža.

Ten, kto naozaj verí, sa usiluje nevynechať svätú omšu z vlastnej viny, nezanedbať hodnú účasť na nej, usiluje sa, aby nikdy neprišiel neskoro na svätú omšu. Veriacemu nie je potrebný ani cirkevný príkaz zúčastniť sa v nedeľu a v prikázaný sviatok na celej svätej omši. Jeho netreba naháňať, aby sa zúčastnil na svätej omši, lebo byť na svätej omši je pre veriaceho tou najväčšou radosťou a šťastím, ťahá ho na svätú omšu živá viera a túžba zapojiť sa do spásy seba i druhých.

Pre veriaceho je najväčším trestom a utrpením, ak sa mu zabráni zúčastniť sa na svätej omši. Konečne, nie je pre nás neznáme, ako veľmi trpia mnohí, ktorí pre chorobu nemôžu ísť niekedy na svätú omšu. Oddeliť sa od svätej omše je to isté, ako oddeliť sa od Krista, ako si nevážiť jeho umučenie a smrť, nedovoliť, aby ma objal svojou láskou, ktorou nás až do konca miloval.

Zabudnúť na túto obeť by bolo veľmi podlé. Izraeliti, keď boli v otroctve, sa modlili, mysliac na sväté mesto Jeruzalem: „Keby som zabudol na teba, nech mi odumrie pravica. Nech sa mi prilepí jazyk na podnebie, keby som nepamätal na teba.“ (Ž 137,5-6) My, kresťania, by sme sa azda mali podobne modliť, keď sme na svätej omši.

Andrej Filípek SJ „Z oboch strán oltára“ 2002

Svätý Turibius de Mongrovejo

23.marec

Sv. Turibius de Mongrovejo, arcibiskup (* 16. novembra 1538 v Mayorga, Španielsko; + 23. marca 1606 v Lime, Peru)

Turibius Alfonso de Mongrovejo sa narodil ako syn poprednej rodiny v mestečku Mayorga v severozápadnej španielskej diecéze Oviedo. Študoval právo vo Valladolid a Salamanke. Pre jeho veľkú učenosť ho vymenoval kráľ Filip II. za inkvizítora v Granade a potom za arcibiskupa v Lime. Tu rozvinul arcibiskup mohutnú činnosť. Za 27 rokov svojho účinkovania ako arcibiskup Limy úspešne zreformoval duchovný i občiansky život v celej zemi. Veľmi horlivo sa venoval Indiánom, civilizoval i obrátil celé kmene a chránil ich pred zlomyseľným utlačovaním. Usporiadal 13 diecéznych koncilov a tri provinciálne synody. Vraví sa, že pobirmoval osemsto tisíc ľudí. Zomrel na ceste z veľmi obťažnej vizitáčnej cesty do vzdialenej indiánskej dediny 23. marca 1606. V roku 1726 ho vyhlásili za svätého.

Hodnotenie ako potreba

Po smrti arcibiskupa r. 1575 nastal v Peru všeobecný

úpadok mravnosti. V roku 1581 prišla správa, že do hlavného mesta Limy sa blíži nový arcibiskup. Španielski úradníci sa už dlho báli tejto chvíle, preto v snahe zamaskovať svoje hriechy pripravili veľkolepé privítanie. Lož sa vždy rada maskuje. Lichoteniam a sladkým slovám nebolo konca. Turibia to zarazilo. Ved' to, čo videl cestou do Limy, úplne odporovalo

krasorečneniu. Arcibiskup však miloval pravdu, preto neváhal ani deň a hneď po príchode sa dal do hodnotenia diecézy. Začal od kňazov a skončil pri utlačovaných Indiánoch. Všade hriech na hriech... Utiahol sa do samoty, pri modlitbe myslel na hodnotenie a s Božou pomocou začal premenu diecézy. Výsledok: Roku 1591 zakladá prvý seminár na americkom kontinente, zvoláva 3 provinčné cirkevné snemy, vedie 13 diecéznych synod a to všetko v novom duchu pokánia - premeny.

Pane, aj ja chcem osobne poznať význam denného hodnotenia svojich skutkov. Nezaškodí sa však povzbudiť Turibiom. V čom? V tej jeho túžbe po pravde! Kde táto chýba, tam sa večerné hodnotenia menia z úprimnej potreby na formálnu povinnosť a prestávajú prinášať ovocie pravdy; t.j. oslobodenie od zla a hriechu. Amen.

www.kjs\vistuckelisty

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice vo Vištuku